

Міністерство освіти і науки України
Житомирський державний університет імені Івана Франка

**Матеріали VI Всеукраїнського
науково-практичного вебінару з міжнародною
участю
*27 листопада 2019 року***

**«Проблеми і перспективи
актуалізації іншомовної
комунікативної підготовки
фахівців у XXI столітті»**

Житомир 2019

Рецензенти:

Сейко Н. А. – доктор педагогічних наук, професор кафедри соціальних технологій Житомирського державного університету імені Івана Франка

Могельницька Л.Ф. – кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри теоретичної та прикладної лінгвістики Державного університету «Житомирська політехніка»

Шигонська Н.В. – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри сестринської справи, завідувач навчально-методичною лабораторією Житомирського медичного інституту.

Відповідальний за випуск та комп'ютерну верстку – Макаревич О.О., викладач кафедри іноземних мов і новітніх технологій навчання ННІ іноземної філології Житомирського державного університету імені Івана Франка

Проблеми і перспективи актуалізації іншомовної комунікативної підготовки фахівців у XXI столітті : збірник матеріалів VI Всеукраїнського науково-практичного вебінару з міжнародною участю (27 листопада 2019 р.). – Ж.: Житомирський державний університет імені Івана Франка, 2019. – 118 с.

Матеріали зверстано з електронних носіїв, наданих авторами публікацій.

Відповідальність за зміст статей і матеріалів, допущені помилки та неточності несуть автори публікацій.

Офіційний сайт конференції: <http://eprints.zu.edu.ua/>

E-mail: webinozem2019@gmail.com

©

Я.В. Бондарук,
кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри англійської мови та методики її навчання,
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

ОСНОВНІ КРИТЕРІЇ ДОБОРУ ВПРАВ І ЗАВДАНЬ ДЛЯ ІНШОМОВНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ

Швидкоплинні зміни, які відбуваються у всіх секторах суспільного життя та продиктовані вимогою часу, трансформують також і основну мету, зміст іншомовної освіти – підготувати конкурентоспроможного фахівця, здатного швидко та креативно вирішувати поставлені завдання в багатомовному і різнокультурному світовому соціумі. Такі умови в цілому впливають на комплексні мовленнєві навички студента, майбутнього вчителя іноземної мови.

Основна мета навчання іноземної мови у ЗВО має забезпечувати комунікативні наміри студентів, «розвивати... здібності до міжкультурного спілкування як важливого засобу партнерської взаємодії та необхідного механізму в діалозі культур» (Редько, 2017; с. 273). Реалізація такої мети здійснюється засобами змісту базових підручників та комплексів комунікативно спрямованих завдань і вправ додатково розроблених науково-педагогічними кадрами для кращого розуміння та засвоєння навчального матеріалу в процесі вивчення фахових дисциплін на різних етапах навчання.

Варто відмітити, що система завдань і вправ у підручниках зорієнтована на формування ключових компетентностей майбутнього вчителя англійської мови, що представлені у чотирьох видах мовленнєвої діяльності: аудіювання, говоріння, читання і письмо. Проблема добору та аналізу вправ з навчання іноземної мов не вважається новою у науковій літературі. Аналіз науково-педагогічної та навчально-методичної літератури дозволяє нам стверджувати, що більшість вправ у посібниках можна класифікувати за типами відповідно до певних критеріїв (характер виконання, функція в навчальному процесі, місце виконання, спрямованість на прийом та видачу інформації та ін.), для навчання мовних одиниць (фонетика, лексика, граматики) та для оволодіння видами мовленнєвої діяльності.

Проте зауважимо, що для навчання іноземної мови, так само як і інших предметів, складно віднайти і дібрати уніфіковану систему вправ, для всіх випадків та для навчання різних видів мовленнєвої діяльності. У цьому розрізі вважаємо за доцільне керуватися також «Загальноєвропейськими рекомендаціями з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання» (Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment, 2002), у яких чітко прописана спільна основа для розробки навчальних планів з мовної підготовки, типових програм, іспитів, підручників тощо у Європі – діяльнісно-орієнтований підхід. Користувачі мови вважаються «соціальними агентами» або членами суспільства, які можуть виконувати різні завдання (що необов'язково пов'язані з мовленням) (Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment, 2002, с. 24). За таких умов під час добору та методичної організації вправ і завдань поряд із специфічними якостями кожного індивіда варто враховувати його когнітивні, емоційні та вольові здібності. А вже якісний та кількісний склад вправ для кожного окремого рівня володіння іноземною мовою, як зазначає Редько (2017), залежить від складності мовних і мовленнєвих одиниць і труднощів їх засвоєння, які можна визначити лише у процесі експериментальної перевірки. Вагомою частиною такої перевірки, на наш погляд, можна вважати навчально-методичні посібники та рекомендації, які є суттєвим доповненням до основної літератури фахових дисциплін на факультеті іноземних мов.

Отже, можемо висновити, що основні критерії добру вправ і завдань для іншомовної комунікативної підготовки майбутнього вчителя включають наступні позиції: розвиток усіх чотирьох видів мовленнєвої діяльності, партнерську взаємодію, врахування когнітивних, емоційних та вольових здібностей кожного індивіда та ін. Саме це і визначає основу підготовки сучасного вчителя іноземних мов – діяльнісно-орієнтований підхід.

Література

1. Редько, В.Г. Конструювання змісту шкільних підручників з іноземних мов: теорія і практика. Київ: Педагогічна думка. 2017. 628 с.
2. Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment. Cambridge University Press. 2002. URL: <https://rm.coe.int/16802fc1bf> (дата звернення: 19.11.2019).

S.P. Derkach

Associate Professor

Pavlo Tychyna Uman State

Pedagogical University

Podobieństwa i różnice w procesie kształcenia nauczycieli języka angielskiego na przykładzie wyższej szkoły w Polsce i na Ukrainie

Szybki rozwój współczesnych społeczeństw wymaga zmian w wielu dziedzinach, również w edukacji nowego pokolenia nauczycieli języków obcych, którzy powinni być przygotowani do aktywnego życia i doskonałego wykonywania swoich funkcji zawodowych. W ogólnoeuropejskiej polityce kładzie się obecnie nacisk na zbliżenie systemów szkolnictwa wyższego krajów europejskich w ramach Procesu Bolońskiego. Realizacja jego wymogów jest możliwa dzięki współpracy naukowców w dziedzinie kształcenia nauczycieli języków obcych, a szczególnie języka angielskiego jako współczesnej *lingua franca*.

Ciekawe doświadczenia w tym kontekście ma Polska, ale także i Ukraina, która nie stroni od reformowania procesu kształcenia nauczycieli języka angielskiego i wciela bolońskie idee w życie, mimo że nie jest członkiem Unii Europejskiej.